

С Т А Н О В И Щ Е

от доц. д-р Васил Киров,

секция „Общество на знанието: Наука, образование и иновации”

Институт за изследване на обществата и знанието, БАН

Относно защитата на дисертационния труд на Димитър Дончев Кацарски

„Playing for a living: онлайн покерът и покер професионализмът в

България, 2001-2015“

(за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ в професионално направление 3.1. „Социология, антропология и науки за културата“, Научен ръководител: проф. д.с.н Таня Чавдарова)

Димитър Кацарски е представил дисертационен с общ труд обем от 251 стандартни страници. Той се състои от въведение, изложение в четири глави, заключение, библиография и приложения. В библиографията са посочени 145 заглавия (от които 13 са на български език и 132 – на английски език). Публикациите по докторантът по темата на дисертацията са три, и трите на български език. Дисертацията е много добре оформена, а изложението е изключително ясно и добре написано.

Дисертационният труд анализира актуалния, но недостатъчно изследван в България проблем за професионализма в контекста на онлайн покера. През последните години в световната социологическа литература съществува сериозен дебат за трансформацията на труда във виртуалната сфера и затова какво би трябвало да се счита за труд и какво не (Holts 2013, Nuws 2017). Така, въпреки че множество българи участват в онлайн покера в последните двадесет години, изследвания по темата в България няма.

Димитър Кацарски прави преглед на релевантните изследвания в международен мащаб и очертава изследователските области, които са предизвикали най-голяма интерес.

Изследването се фокусира върху покер професионализма, разбира се като възможност за генериране на устойчив доход, върху профила на покер професионалистите и върху тяхното възприемане от обществото. И този смисъл, изследването се вписва в по-широк кръг анализи на дигиталния труд. Обект на интерес са и регулациите (или липсата на такива от страна на държавата). Последната област на изследователски интерес са покер общностите.

Методологически е изключително трудно да се изследва феномена на онлайн покер играчите, поради липса на данни за тяхната съвкупност и фактът, че те са „невидими“ и под радара на официалната регулация. Затова не случайно Димитър Кацарски мобилизира техники, свързани с изследването на скритите общества, в рамките на неформалната икономика.

Понятията за професионализъм са операционализирани много добре, за да позволят извеждането на конкретни индикатори, които да бъдат измерени в рамките на емпиричното изследване.

В първата глава авторът прави преглед на развитието на покера, за да премине след това към дефинирането на играта, парите и професионализма. Димитър Кацарски показва много добри умения да борави с литературата и извежда дефиниции, например на игра (стр. 71), на парите, собствеността и за професионализма (стр. 96) и труда (103 - 104) и професията (118).

Описанието на конкретните стъпки на емпиричното изследване са много добре направени. Резултатите на емпиричното изследване са коментирани в главата „Покер професионализмът като занятие“.

Приносите на дисертационния труд са посочени в реферата и са добре обосновани и развити. Основният акцент в научно-приложните приноси е върху демонстрацията на разпространението на феномена на професионалния покер в България и призова за по-релевантна регулация от страна на държавата и съответното облагане на печалбите на играчите. Теоретичните приноси са

свързани с дебата за това какво всъщност представлява труда и утвърждаването на професионалния покер като форма на труд.

Всичко това ми позволява да оценя като значими постигнатите резултати.

Някои критични бележки:

- Уводът е изключително дълъг и може би спечелил, ако част от информацията за методите и провеждането на самото изследване бяха прехвърлени в съответната глава;
- В теоретичната глава е отделено много място на правилата за игра на покер (стр. 28 - 37) или произхода на покера (стр. 39 - 47), това е можело да стане и в приложение, а да бъде изведен фокусът върху социологическите и други теории, мобилизирани за по-нататъшния анализ.
- Теоретичният принос би могъл да бъде по-добре обвързан с дискутирането на резултатите от изследването в контекста на разгледаната литература.
- В рамките за дискусиите на това какво представлява трудът, не е обърнато достатъчно внимание на трансформацията на труда в контекста на дигиталната трансформация (Kirov & Meil, 2017)
- Някои скорошни публикации, свързани с практиките за онлайн покера на Балканите или в Европа, които дават информация за ситуацията в България не са включени в референциите (напр. Holts, K., & Surugiu, R. (2016). It's on the Cards: Emerging Employment Relationships in Online Poker. In *Virtual Workers and the Global Labour Market* (pp. 95-116). Palgrave Macmillan, London или още Holts, K. (2018). *Management of the Self in Virtual Work: Self-Organisation and Control Among Professional Online Poker Players.*)

Въз основа на всичко казано по-горе за приносите на дисертационния труд и теоретичната и емпирична подготовка на кандидата, категорично препоръчвам на членовете на уважаемото жури да гласуват единодушно в подкрепа на присъждането на образователната и научна степен „доктор“ в професионално

направление 3.1. „Социология, антропология и науки за културата“ на Димитър Сивков.

10.05.2019 г.

Подпис: ВК